

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ผลการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาล ในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต โรงพยาบาลอุดรธานี

นางปาริชาติ ตันสุวรรณ พย.ม. (บริหารการพยาบาล)
พยาบาลควบคุมการติดเชื้อ โรงพยาบาลอุดรธานี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- การติดเชื้อในกระแสโลหิต (sepsis) เป็นภาวะฉุกเฉินที่พบบ่อย
 - ประเทศไทยพบอุบัติการณ์ความชุกของ sepsis ประมาณ 75-150 รายต่อ 100,000 ประชากร หรือมากกว่า 5,000-10,000 รายต่อปี และมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 62-73.9
 - ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเสียชีวิตได้แก่การได้รับการวินิจฉัยที่ล่าช้า การเริ่มให้ยาปฏิชีวนะล่าช้ากว่า 1 ชั่วโมงหลังการวินิจฉัย การมีภาวะล้มเหลวหลายระบบ และการได้รับการรักษานอกหอผู้ป่วยวิกฤติ (ชูหงส์ มหรรทศนพงศ์, 2555)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (ต่อ)

- สถิติข้อมูลการเสียชีวิตจากการติดเชื้อในกระแสโลหิตแบบรุนแรงชนิด Community Acquire Sepsis โรงพยาบาลอุดรธานี ในปี 2559-2561 พบว่า อัตราการเสียชีวิตร้อยละ 47.48, 37.29 และ 35.67 ตามลำดับ (HDC, 2562) เมื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาพบว่า มีความล่าช้าในกระบวนการดูแลรักษา ตั้งแต่การเข้าถึงบริการ การประเมินและคัดกรองผู้ป่วย และการรักษาเบื้องต้นก่อนการส่งต่อ ส่งผลให้ผู้ป่วยเกิดภาวะ Severe sepsis และ Septic shock มีภาวะ Multi organ dysfunctions ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนและเพิ่มโอกาสของการเสียชีวิต
- ข้อมูลจากการทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยอาการติดเชื้อในกระแสโลหิตอย่างรุนแรงในแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี พบว่ามีความล่าช้าในส่วนของการประเมิน การคัดกรอง และการรายงานอาการผู้ป่วย ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยล่าช้าร้อยละ 28 ได้รับการรักษาล่าช้าร้อยละ 44 และมีกระบวนการติดตามดูแลไม่เหมาะสมร้อยละ 28

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

วัตถุประสงค์

Sepsis
Symptoms

1

เพื่อศึกษาผลการใช้แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อใน
กระแสโลหิต ในผู้ป่วยแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี

2

เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ
ในกระแสโลหิตในผู้ป่วย แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี

3

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการใช้
แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

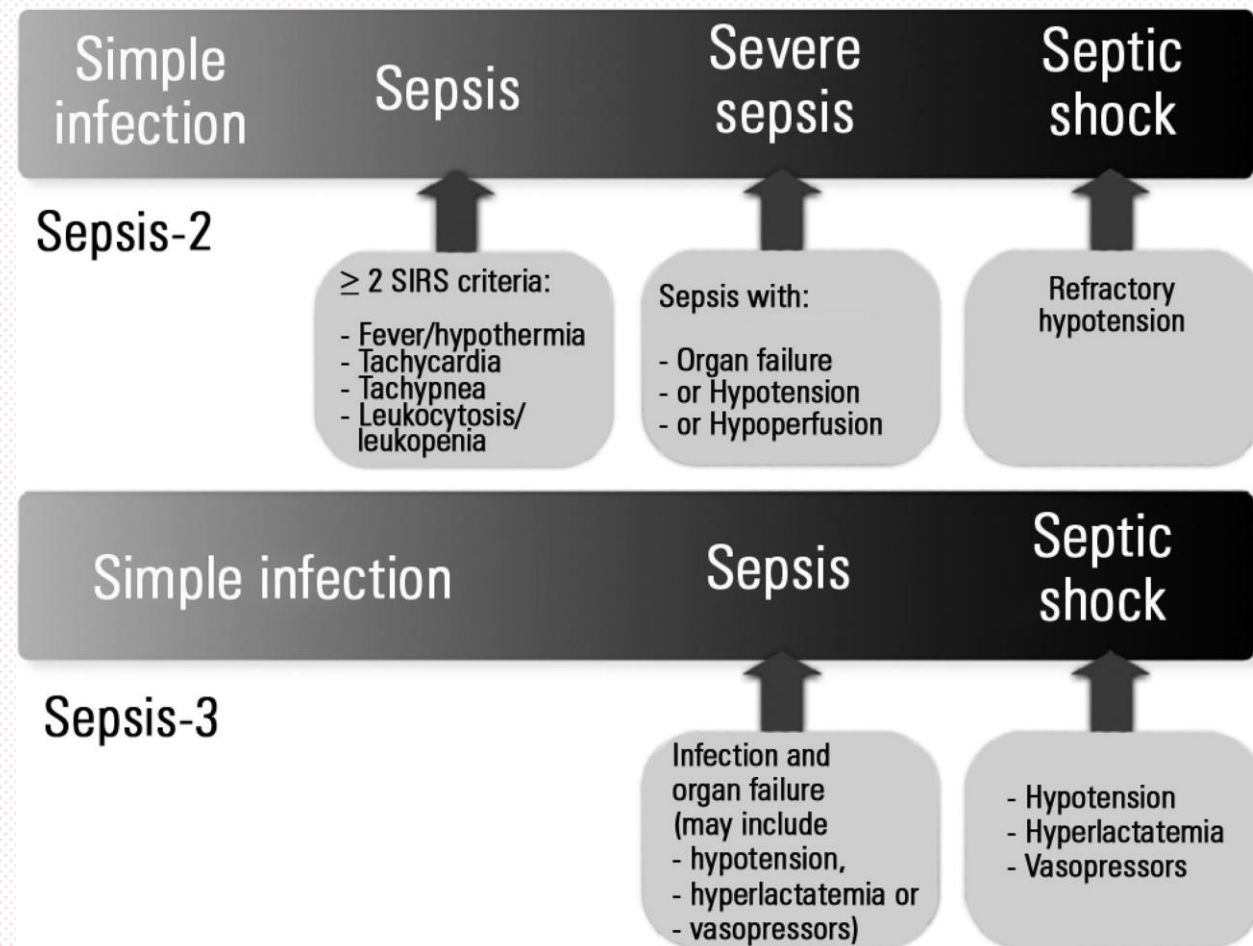
ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research)
ศึกษาในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม 3 แห่ง และหอผู้ป่วยอายุรกรรมทั่วไป 5 แห่ง
ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2562 ถึง 31 มีนาคม 2563

ทบทวนวรรณกรรม

1. ภาวะติดเชื้อในกระแสโลหิต
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ทฤษฎีความพึงพอใจ
 - 2.2 การประเมินความพึงพอใจ
 - 2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคัลลีแลนด์
(David I. McClelland, 1960)
 - 2.4 การใช้กระบวนการพยาบาล

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการดูแล

ผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต

1. การประเมินและคัดกรองผู้ป่วย

2. การดูแลให้การรักษาที่จำเพาะ

3. การติดตามและประเมินอาการทางคลินิก
การรับผู้ป่วยเข้าไว้ใน ICU ภายใน 3 ชั่วโมง

ข้อมูลทั่วไปผู้ป่วย

เพศ

อายุ

โรคร่วม

การวินิจฉัยโรค

กลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม

ผู้ป่วย Septic shock

- อัตราการตาย
- ค่าใช้จ่ายในการรักษา
- จำนวนวันนอน

ข้อมูลทั่วไปพยาบาล

เพศ อายุ การศึกษา

ระยะเวลาการทำงานในหอผู้ป่วย

ความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติ

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research)

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ป่วยโรคติดเชื้อในกระแสโลหิต
ทุกราย ที่ได้รับการวินิจฉัย และ
รับไว้รักษา ในโรงพยาบาลอุดรธานี

กลุ่มควบคุม ใช้ข้อมูลผู้ป่วยจากสถิติเวชระเบียนย้อนหลัง
ในช่วงเวลาเดียวกันกับที่ศึกษา (1 ธันวาคม 2562 - 31
มีนาคม 2563) จำนวน 119 คน

กลุ่มทดลอง คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เป็น
ผู้ป่วยที่แพทย์วินิจฉัยเป็นภาวะติดเชื้อในกระแสโลหิตอย่างรุนแรง
(Severe sepsis, Septic shock) ที่ใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลในการ
ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต จำนวน 91 คน

2. กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤต
อายุรกรรมและหอผู้ป่วย อายุรกรรมทั่วไป จำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1

แนวปฏิบัติทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต สร้างขึ้นโดย
ประยุกต์จากแนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วย severe sepsis และ septic shock

2

เครื่องมือเก็บ
รวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วย severe sepsis, septic shock

ตัวแปร เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพ โรคร่วม ระบบที่มีการติดเชื้อ
เชื้อก่อโรค การเกิดภาวะแทรกซ้อน สถานะผู้ป่วย และจำนวนวันนอนรักษาในโรงพยาบาล

แบบประเมินการปฏิบัติทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วย severe sepsis, septic
shock ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง

แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพในการใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์
พยาบาลในการดูแลผู้ป่วย severe sepsis, septic shock

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำเสนอสถานการณ์ ผลกระทบ จากการวิเคราะห์สาเหตุรากเหง้า (Root cause analysis)
จากข้อมูลเวชระเบียนผู้ป่วย severe sepsis และ septic shock ในปีงบประมาณ 2561
2. นำแนวปฏิบัติทางการพยาบาลลงสู่การปฏิบัติในหน่วยงาน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ
กับพยาบาลวิชาชีพให้มีความเข้าใจ เพื่อให้การดูแลเป็นมาตรฐานแนวทางเดียวกัน
3. ประชุมชี้แจงการเก็บข้อมูลให้กับผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ประเมินความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพจากสอบถามความพึงพอใจ

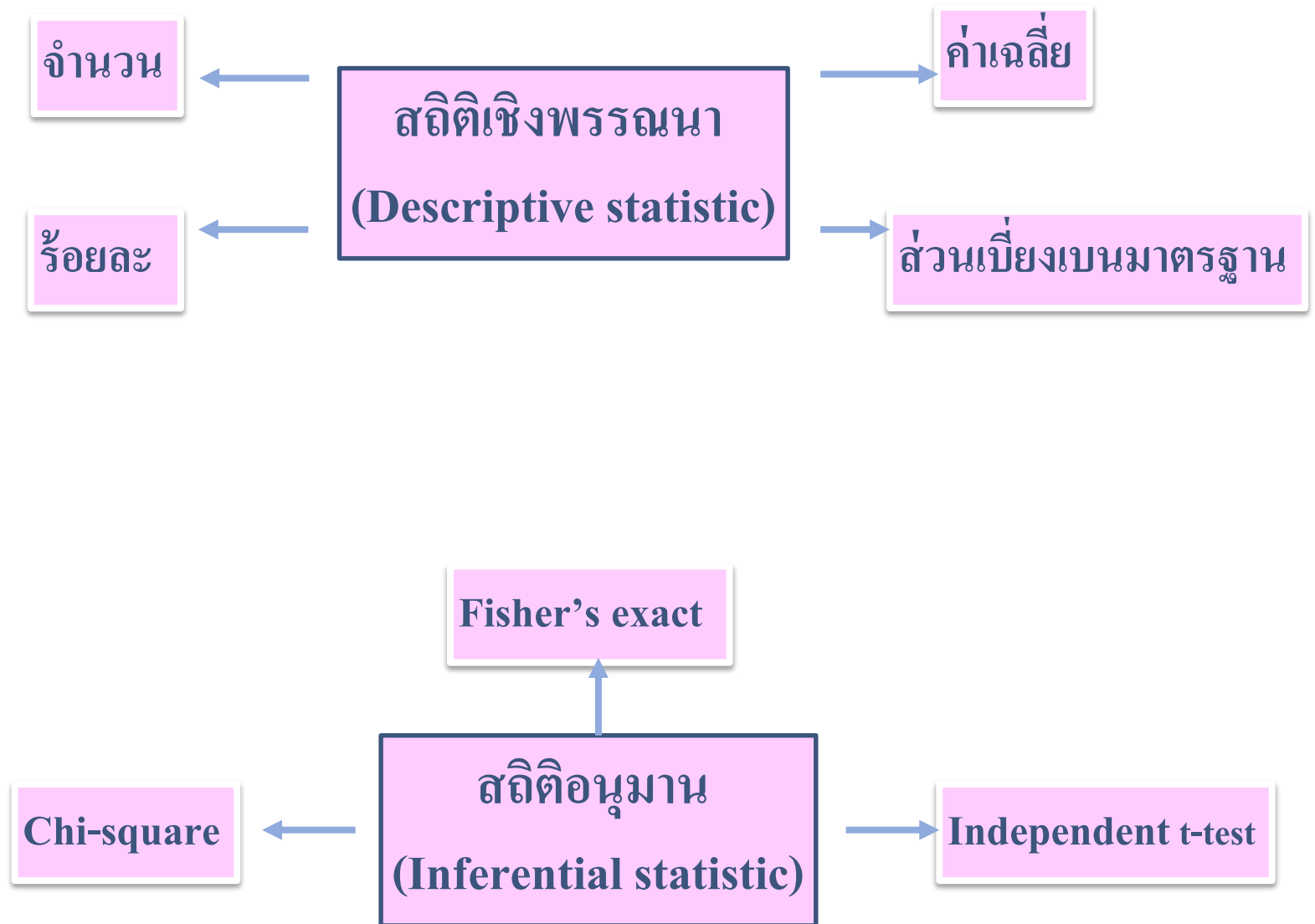

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

สถิติและการ วิเคราะห์ข้อมูล

Sepsis
Symptoms

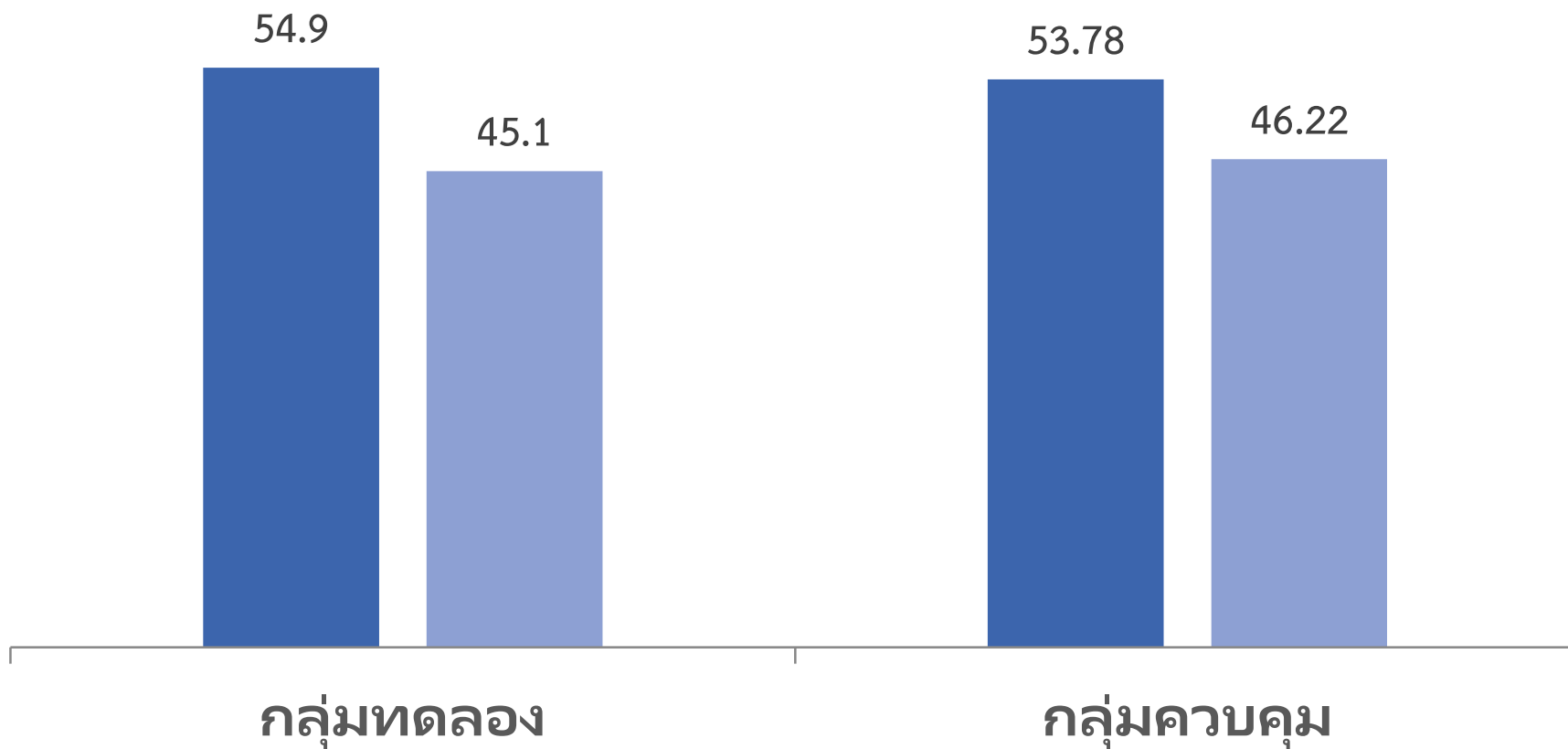
โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ข้อมูลทั่วไปผู้ป่วย

เพศ

■ ชาย ■ หญิง

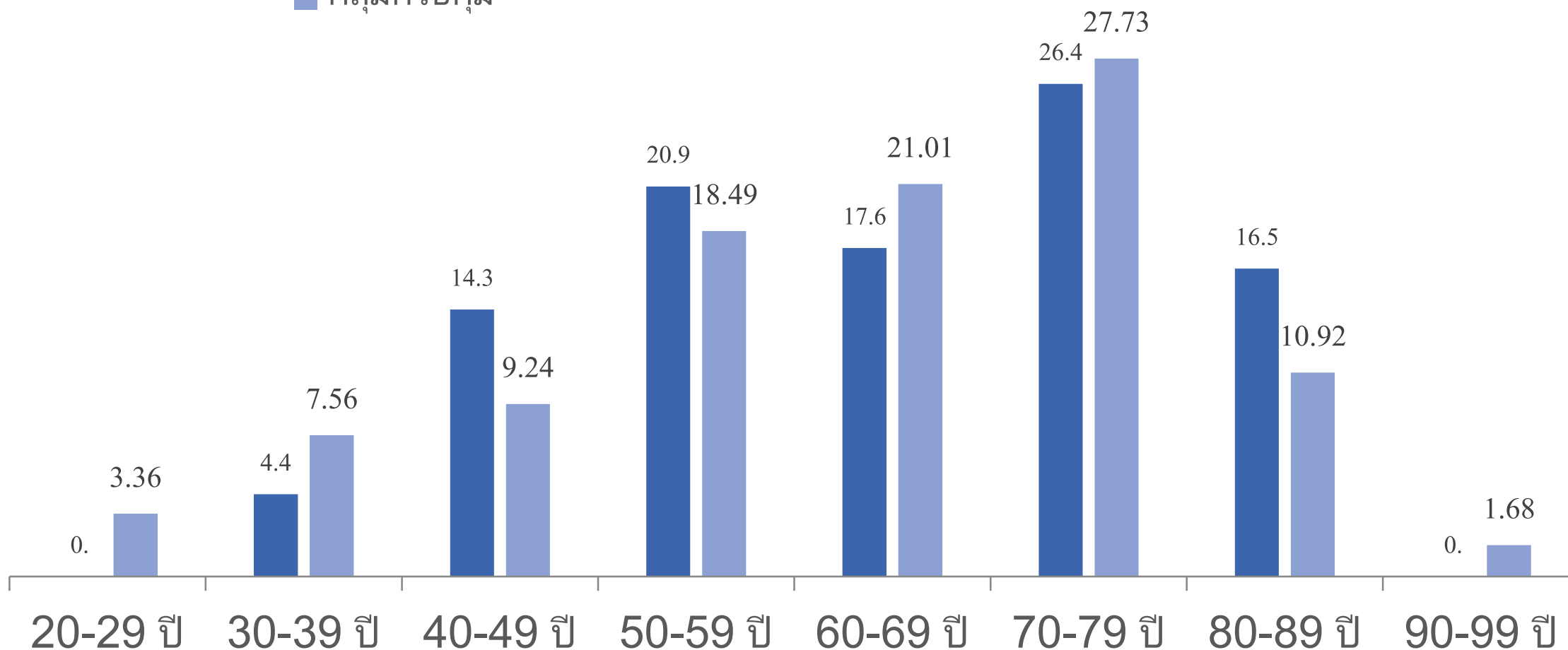
โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ข้อมูลทั่วไปผู้ป่วย (ต่อ)

■ กลุ่มทดลอง
■ กลุ่มควบคุม

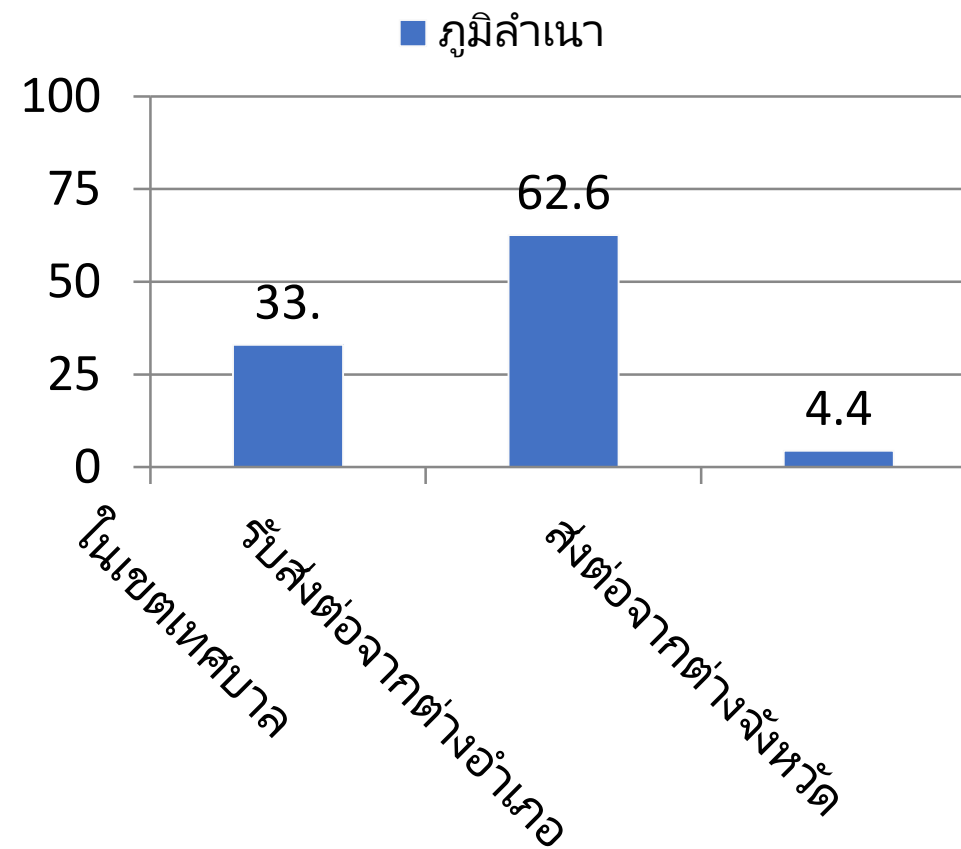
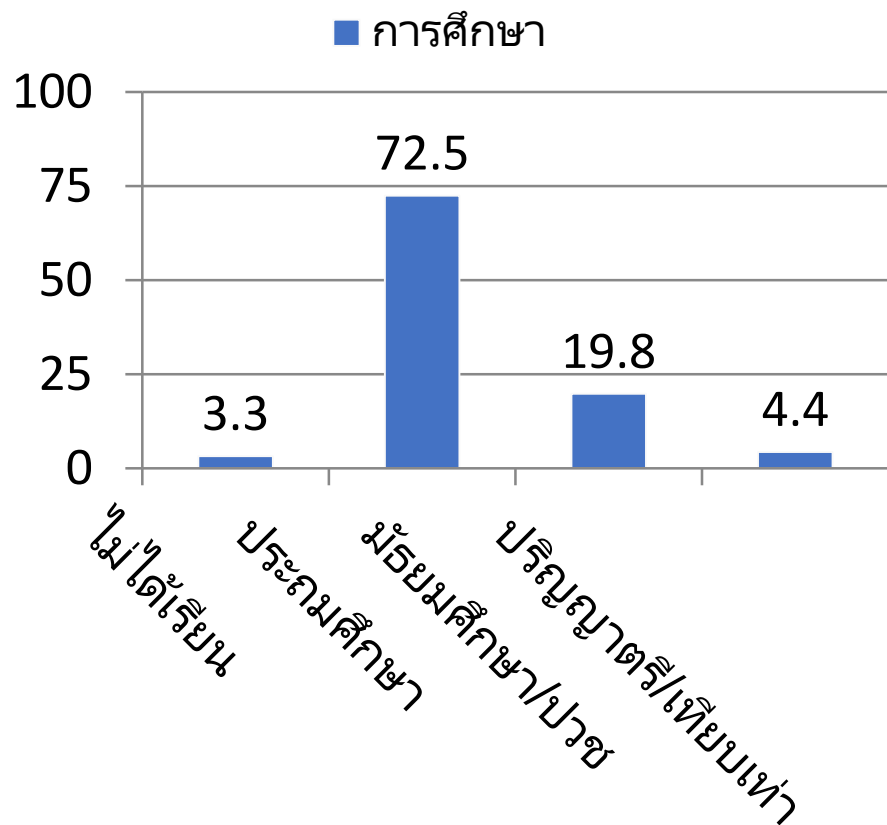
อายุ

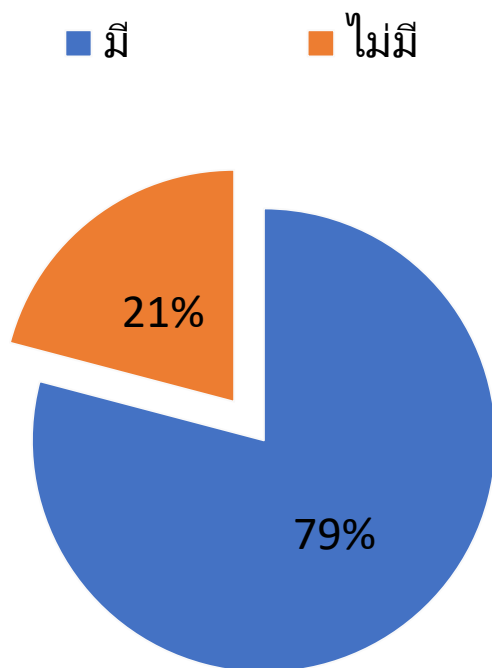

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

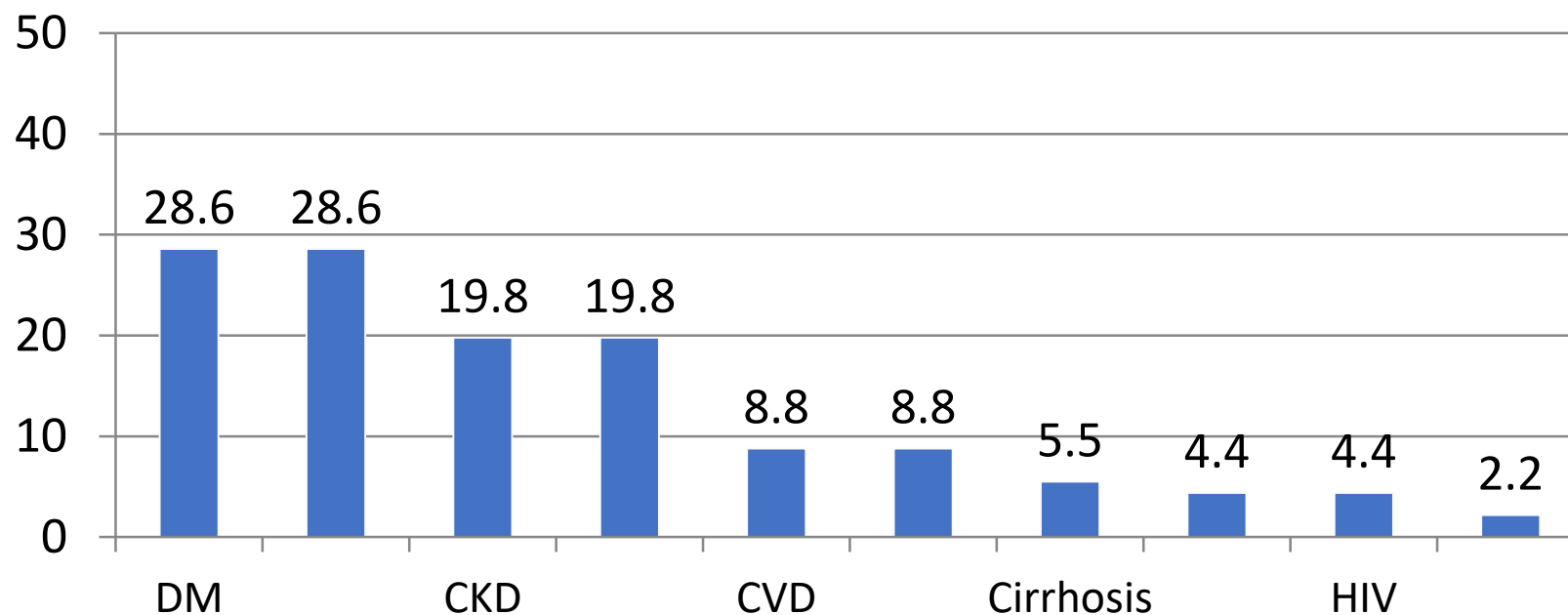
กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลอง(ต่อ)

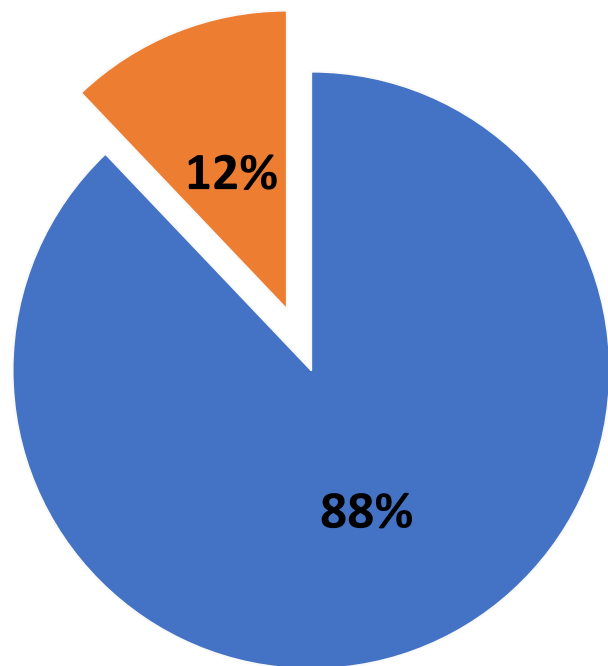

■ โรคร่วม

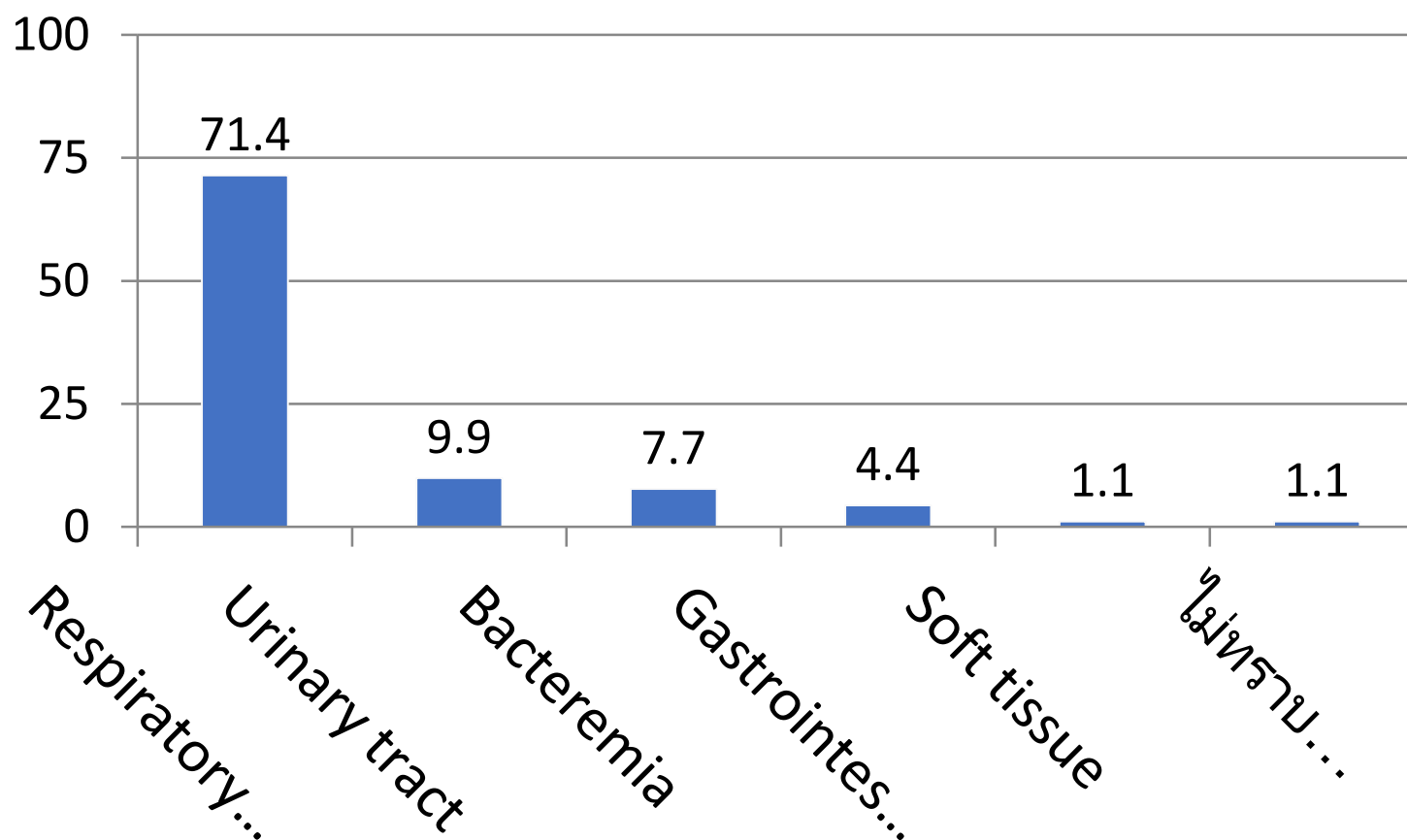

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลอง(ต่อ)

■ community acquire

■ ระบบที่มีการติดเชื้อ

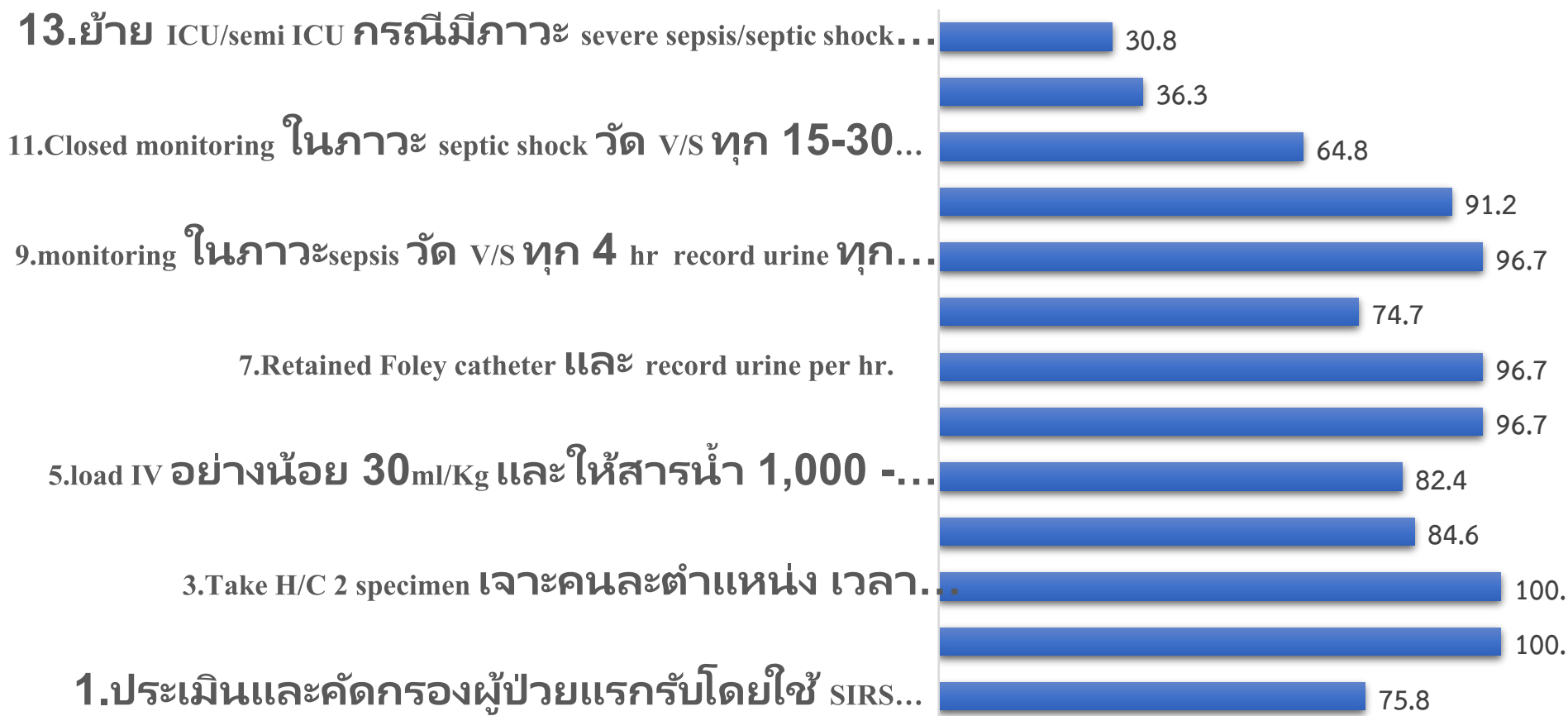

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

การปฏิบัติทางการพยาบาลตามแนวทาง การดูแลผู้ป่วย severe sepsis, septic shock

ปฏิบัติ

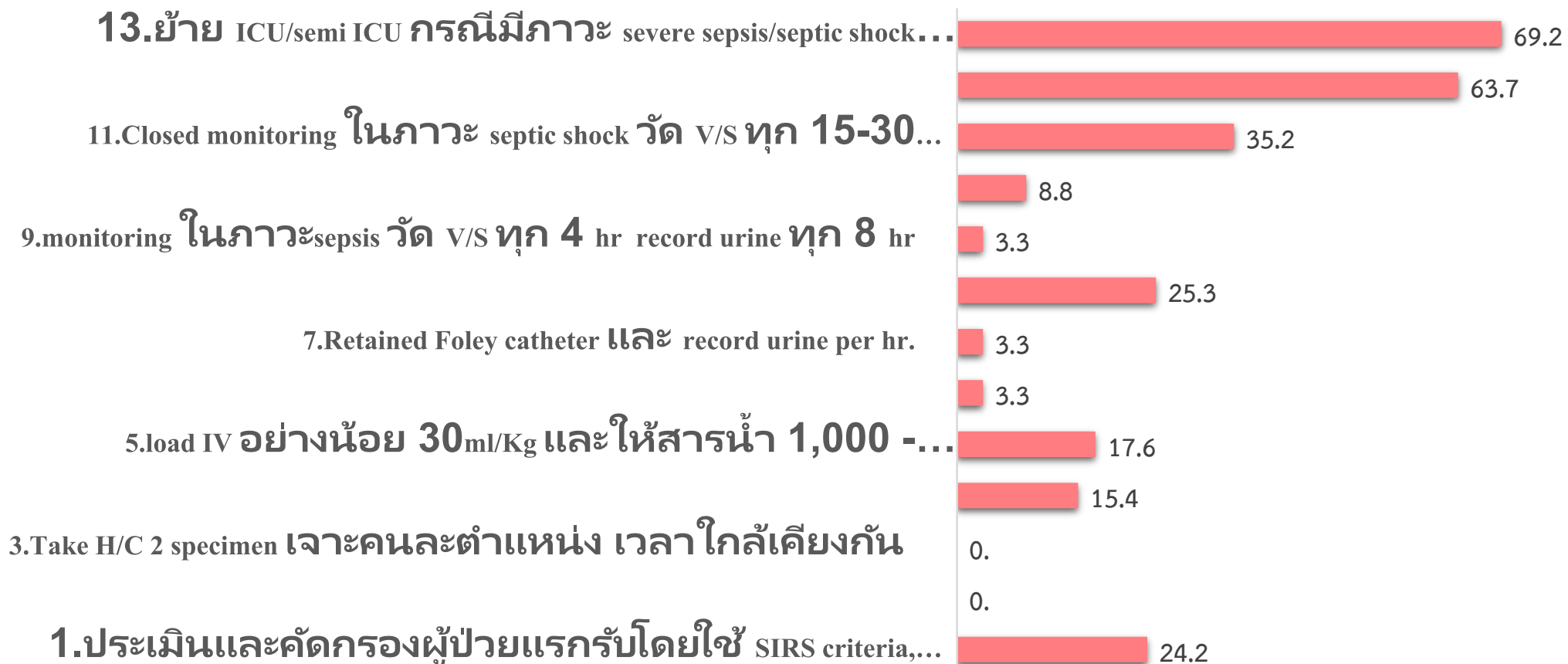

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

การปฏิบัติทางการพยาบาลตามแนวทาง การดูแลผู้ป่วย severe sepsis, septic shock (ต่อ)

ไม่ปฏิบัติ

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ตัวแปร				SD	p
	จำนวนวันนอน	$\bar{x}$	SD	p		
จำนวนวันนอน	กลุ่มทดลอง	11	9.86	.035*		
	กลุ่มควบคุม	16	20			
ค่าใช้จ่ายในการรักษา	กลุ่มทดลอง	89,876	128,846	.106		
	กลุ่มควบคุม	120,821	142,897			

$p < .05$

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีจำนวนวันนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย น้อยกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่าจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ค่าใช้จ่ายในการรักษา กลุ่มทดลองมีค่าใช้จ่ายในการรักษาน้อยกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า **ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ**

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

เปรียบเทียบสถานะผู้ป่วยระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สถานะผู้ป่วย	กลุ่มทดลอง (n=91)		กลุ่มควบคุม (n=119)		p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ดีขึ้น	54	55.1	44	44.9	.004*
เสียชีวิต	23	31.5	50	68.5	
ไม่สมัครอยู่	1	100	0	0	
ส่งกลับรักษาต่อเนื่อง	13	34.2	25	65.8	

$p < .05$

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มควบคุมมีสถานะผู้ป่วยเสียชีวิตมากกว่ากลุ่มทดลอง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

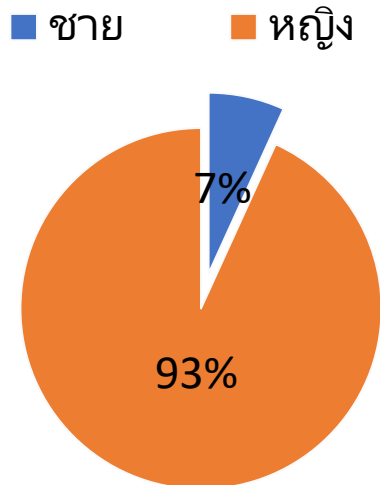

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

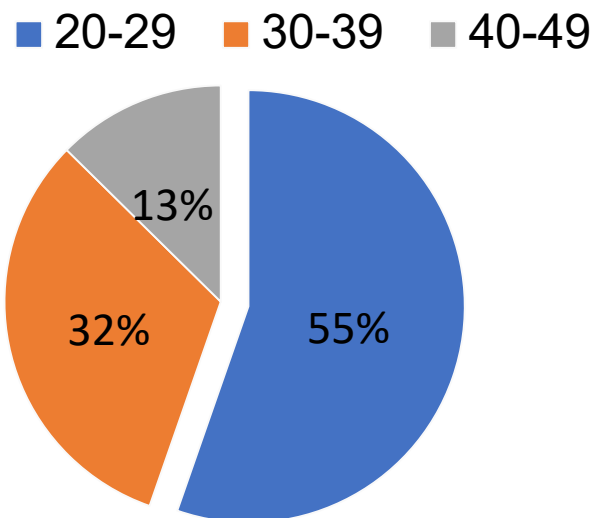
ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ

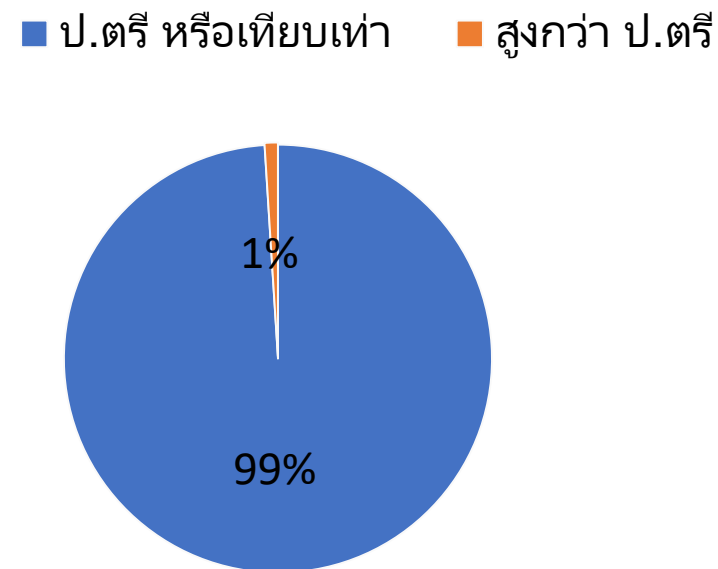
เพศ

อายุ

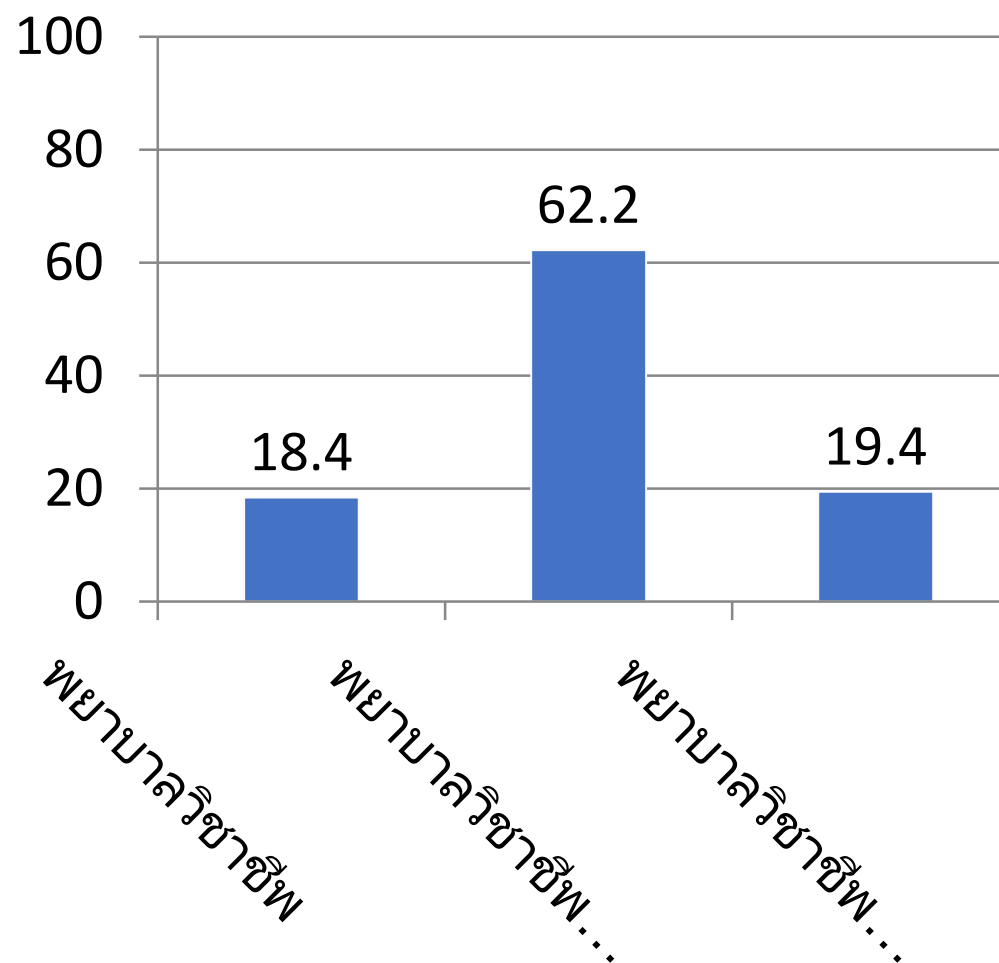
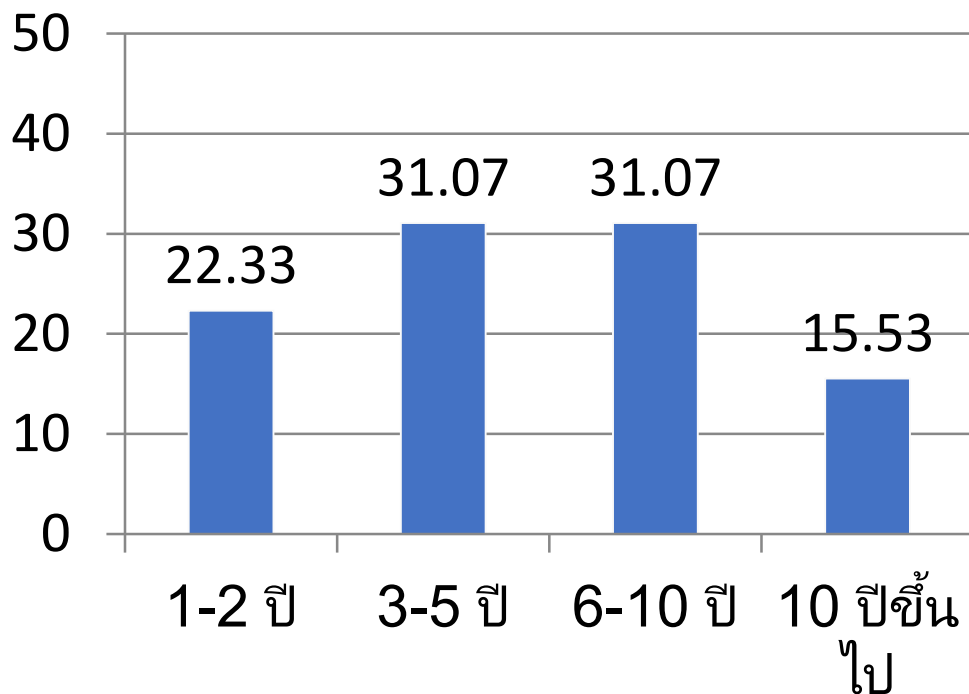

การศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ(ต่อ)

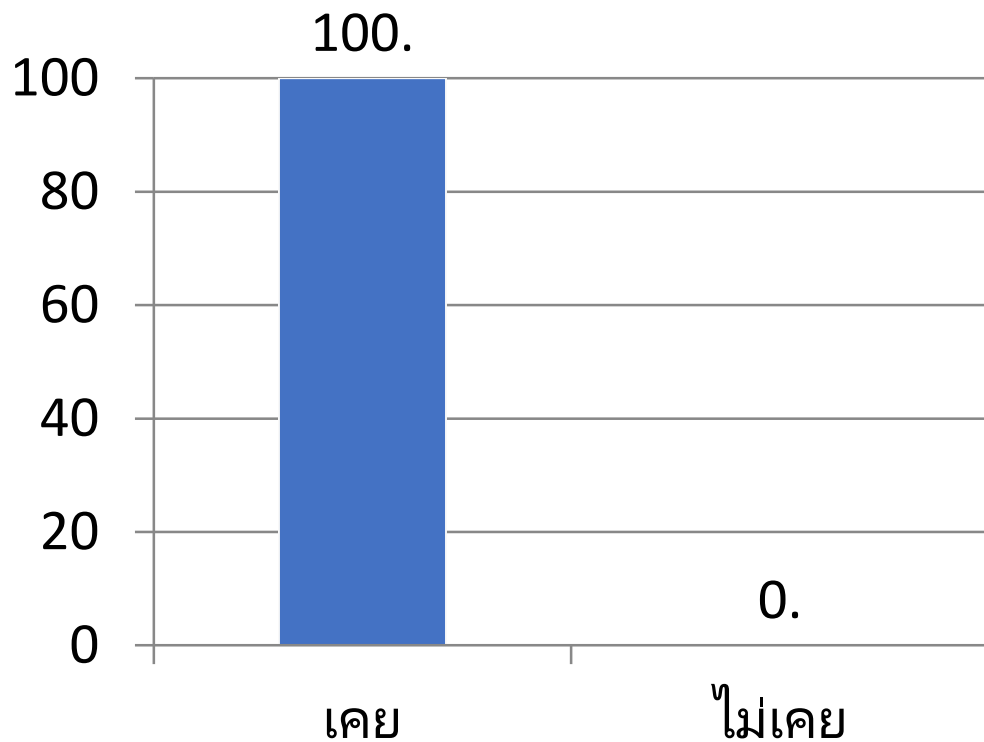
■ ระยะเวลาทำงานในหอผู้ป่วย

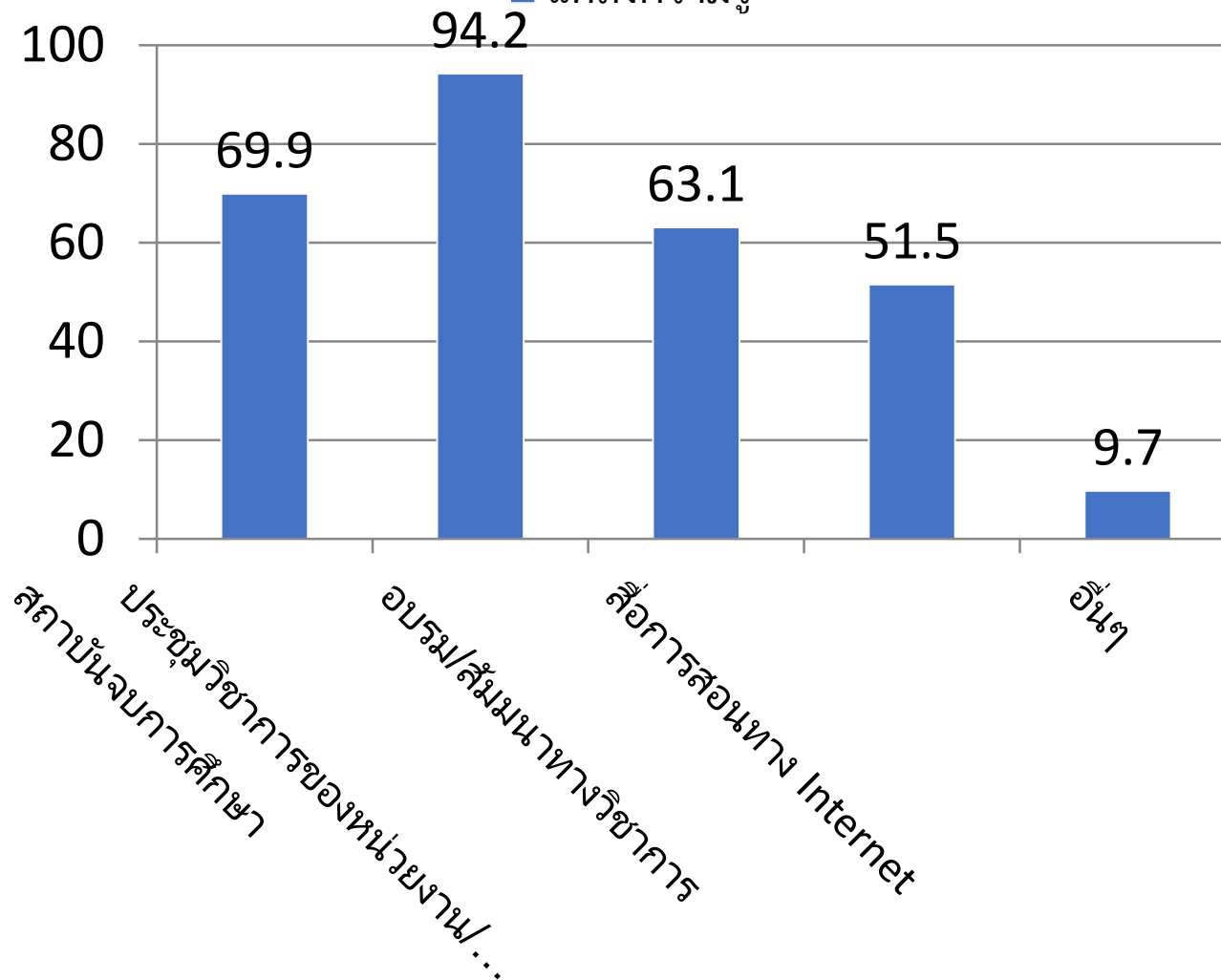
ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ(ต่อ)

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

■ ประสบการณ์ได้รับความรู้

■ แหล่งความรู้

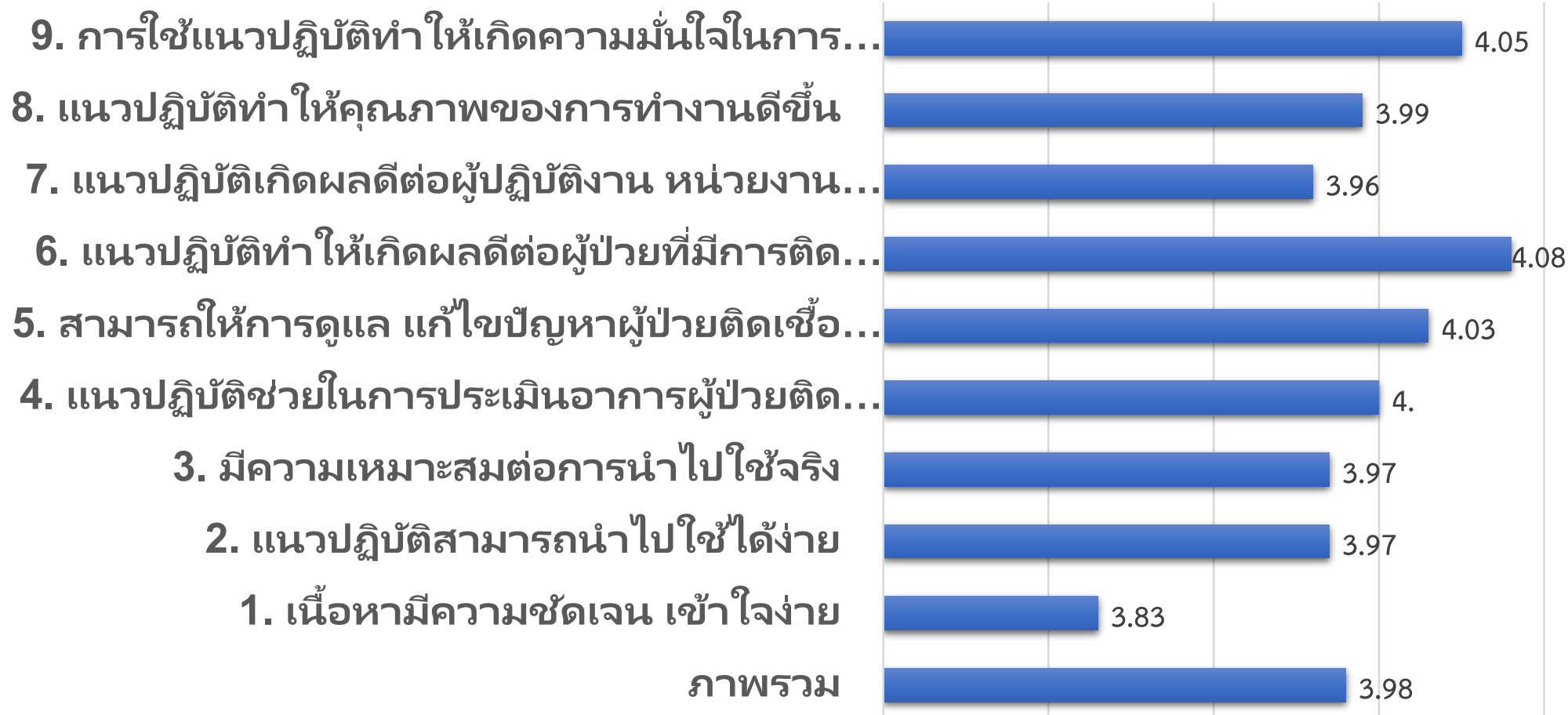

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ

ค่าเฉลี่ย

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ข้อเสนอแนะ

Sepsis
Symptoms

1. ควรกำหนดให้เป็นสมรรถนะของพยาบาลในองค์กร

2. ควรจัดระบบการนิเทศ กำกับ การปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในกิจกรรมที่ปฏิบัติได้ต่ำ ได้แก่ การฟังเสียงปอดทุก 15 - 30 นาที ขณะ load IV Fluid

3. ควรทำวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิต จังหวัดอุดรธานี ให้ครอบคลุมทั้ง Primary care, Secondary and Tertiary care

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

ข้อเสนอแนะ (ต่อ)

Sepsis
Symptoms

4. ควรจัดให้มี Intensive Care Unit จำนวนเพียงพอ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับผู้ป่วยหนัก

5. หน่วยงานผู้ป่วยสามัญ ควรจัดระบบการดูแล ผู้ป่วยภาวะวิกฤต และกำหนดพื้นที่การดูแลเฉพาะแยกจากกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง และจัดอัตรากำลังพยาบาลให้สอดคล้องกับการดูแลคนไข้

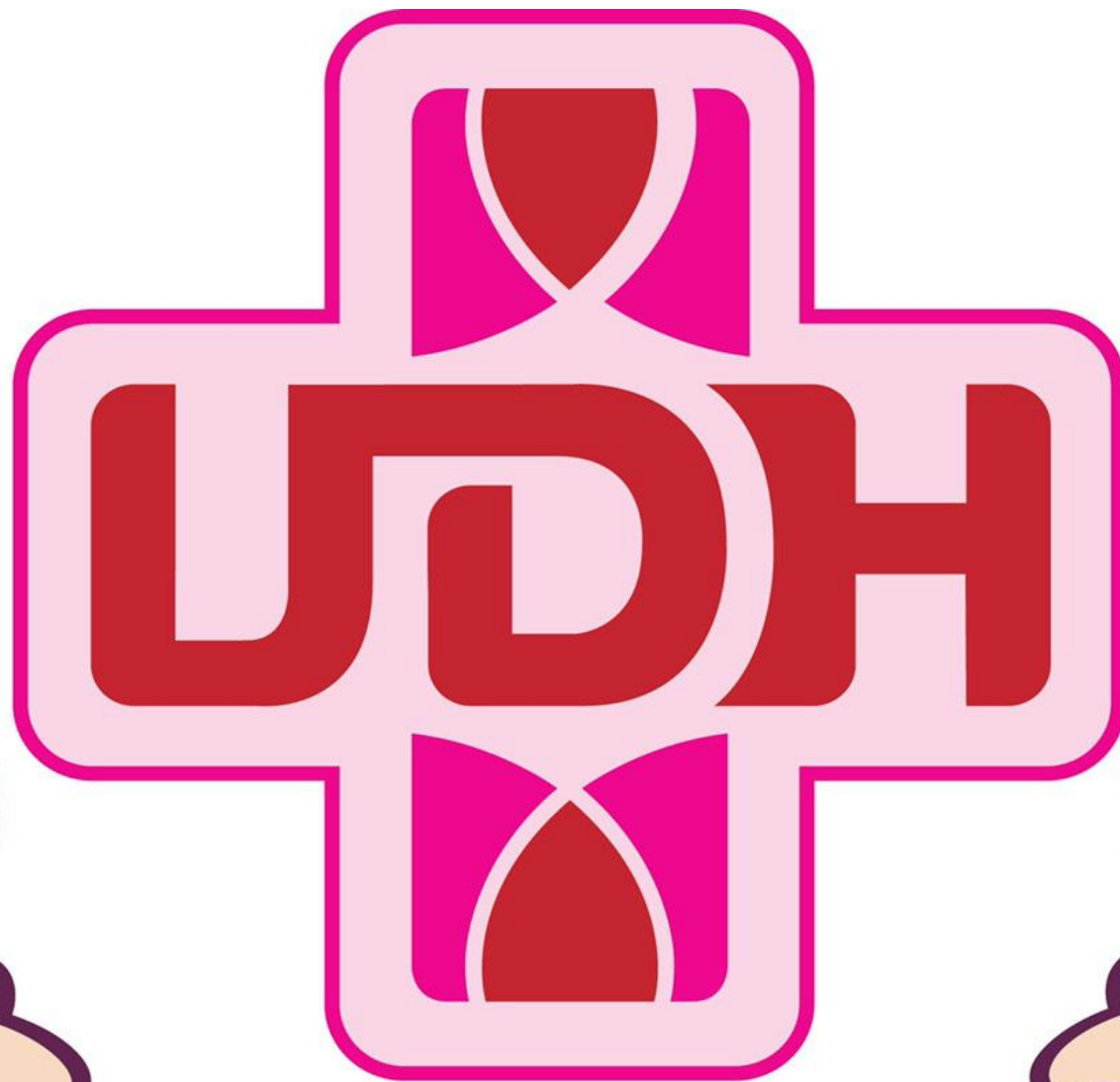
6. ควรขยายผลการใช้ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

กิตติกรรมประกาศ

- ดร.สมหมาย คชนาม ผู้จัดการสำนักงานวิจัยและสถิติ
- นายแพทย์อัครวัต รัตนวงศ์ไพบูลย์
- หัวหน้าหอผู้ป่วยแผนกอายุรกรรมทั่วไป หัวหน้าหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม
- ผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอายุรกรรมทั่วไปและหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม
- นายแพทย์ณรงค์ ธาดาเดช ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลอุดรธานี
- ดร.กิตติยา เตชะไพโรจน์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล
- นายพิชัย สุขภาพ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาศักยภาพบุคคล
- และนายวรพงษ์ บวรสกุลวงศ์ ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศ

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

